

Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle
Att. Kristian Dragsbæk Raun
Sendt pr. mail

Kystdirektoratet
J.nr. 21/14332-18
Ref. Lotte Beck Olsen
15-10-2021

Tilladelse til geotekniske borerer samt miljøboringer på søterritoriet ud for Himmarnk Strand, Sønderborg Kommune

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til gennemførelse af geotekniske borerer samt miljøboringer på søterritoriet ud for Himmarnk Strand, Sønderborg Kommune.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Lovgrundlag

Geotekniske borerer og miljøboringer på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 4 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 705 af 29/05/2020). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 973 af 25/06/2020 med senere ændringer).

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Boringerne skal udføres i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af det godkendte projekt eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis undersøgelserne ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Tilladelsen må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af projektet for et, i forbindelse med projektets gennemførelse, opstået civilretligt ansvar.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet.

Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar, samt at formålet med projektet er at udføre forundersøgelser i forbindelse med et kommende projekt med oprensning af generationsforurening ved Himmarn Strand. Det er videre tillagt betydning, at der er tale om et projekt af begrænset omfang og varighed.

Ved afgørelsen har Kystdirektoratet endvidere lagt væk på, at ansøger har oplyst, at for bedst muligt at imødegå olieforurening af omgivelserne i forbindelse med udførelse af borearbejderne, udlægges der en absorberende flydespærring lokalt omkring hvert borehul. Spærringen kan tilpasses i størrelse efter forholdene og

fastgøres til arbejdsflåden. Spærringen vil muliggøre tilbageholdelse og opsamling af evt. olieforurening på havoverfladen. Brugte spærringer bortskaffes til godkendt modtager efter endt brug.

Projektet vurderes ikke at stride imod udkast til havplanen, idet projektområdet er udlagt til Natur- og miljøbeskyttelsesområder (N) - N75.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted i/umiddelbart op til Natura 2000-område 197 "Flensborg Fjord og Nybøl Nor". Der er endvidere kendskab til forekomst af bilag IV arten marsvin i området.

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
Arter:	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64		
Fugle:	edderfugl (T)	hvinand (T)

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64	
Fugle:	Edderfugl (T)

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for naturtypen rev og arten marsvin. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for trækfuglene edderfugl og hvinand. Natura 2000-planens målsætning og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af denne og af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Natura 2000 området har et areal på 64.922 ha. Området ligger rundt om Als og er rent marint. I området findes spredte rev og sandbanker. Undersøgelser har vist at området er et hotspot for marsvin året rundt.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området eller bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang og at arbejdet udføres i vinterhalvåret. Derudover er det vægtet, at ansøger anvender absorberende flydespærring lokalt omkring hvert borehul, således at der ikke udledes evt. olieforurening til havoverfladen. I forhold til naturtyperne stenrev og sandbanke har vi lagt vægt på, at der er tale om mindre borehuller på 150 mm, og at hullerne efterfølgende fyldes op igen og at de sidste 50 cm fyldes op med rent sand.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projektet er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet skal oplyse, at denne tilladelse alene muliggøre, at der kan laves forundersøgelser.

Resultatet af forundersøgelser er dog en forudsætning for, at bygherre senere i miljøvurderingsregi kan vurdere omfanget af de anlæg (indgreb), der skal gennemføres for at realisere et ofte større projekt. Resultaterne af forundersøgelserne skal således anvendes til at kunne vurdere omfanget og kravene

til de anlæg, som senere skal beskrives og miljøvurderes efter regler i miljøvurderingsloven. For at kunne lave en miljøvurdering af det konkrete projekt er det således en forudsætning, at man kender resultatet af disse forundersøgelser.

Kystdirektoratet skal endvidere bemærke, at der ofte er tale om meget begrænsede arbejder i forbindelse med foretagelsen af disse forundersøgelser, og at undersøgelserne ikke i sig selv er på miljøvurderingslovens bilag.

Efter Kystdirektoratets vurdering og praksis er der derfor tale om aktiviteter som er uafhængige af selve projektet og derfor kan vurderes særskilt.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter tilladelse til gennemførelse af geotekniske borer og miljøboringer på søterritoriet ud for Himmark Strand.

I forbindelse med gennemførelsen af afværger for generationsforureningen ved Himmarn Strand, planlægges der at etableres midlertidige dæmninger på søterritoriet for at kunne tørholde området under oprensningen. I forbindelse med planlægningen af oprensningen og etableringen af dæmningerne er det nødvendigt at foretage de ansøgte borer, for at kunne planlægge den endelige udformningen af selve projektet med oprensningen af forureningen.

Denne ansøgningen dækker således alene over geotekniske undersøgelser for etablering af midlertidige dæmninger / moler på søterritoriet, som skal muliggøre ”tør” oprensning af forurenede havbund, samt udførelse af miljøboringer i forbindelse med afgrænsning af forureningsudbredelsen i et bånd mellem de to indsatsområder.

Ansøger har i forbindelse med fremsendelse af ansøgningen blandt andet oplyst følgende om arbejdet:

”... De geotekniske undersøgelser vil bestå af geotekniske borer og CPT-forsøg (Cone Penetration Tests) som skal føres 5 til 12 meter ned i havbunden.

Miljøundersøgelserne omfatter borer ført 14 m ned i havbunden.

Undersøgelserne udføres med borerig som køres ombord på en jack-up flåde eller tilsvarende. Flåden bugseres rundt mellem undersøgelsespunkterne af en slæbebåd.

...

Boringerne udføres som forede borer i tætte foringsrør, hvor foringsrørene trækkes op igen efter arbejdets udførelse. Boringen har en diameter på 150 mm. I borerne udtages der jordprøver til geologisk bedømmelse, samt til forureningsundersøgelser.

CPT-forsøg udføres ved at presse en instrumenteret sonde ned igennem jordlagene. CPT-sonde og stænger trækkes retur når den ønskede dybde er nået. CPT-sonden har en diameter på 36 mm.

Der efterlades ingen blivende genstande i eller under havbunden. Det opborede materiale tilbagefyldes i den oprindelige rækkefølge, og den øverste ½ m tilfyldes med rent sand, så der ikke efter borearbejdet sker yderligere spredning af forureningen.

Den mindre del olieholdigt vand som uundgåeligt kommer med sneglen op under borearbejdet, er meget vanskeligt at opsamle/rense, så dette løber til havet. Der sker endvidere en påvirkning når foringsrørene trækkes op fra havbunden, da der vil sidde lidt oliefilm på rørene som kan afgives til vandsøjlen og ses på overfladen. Endelig kan der være forurenede vand inde i foringsrøret, som udledes når det trækkes op. For bedst muligt at imødegå olieforurening af omgivelserne i forbindelse med udførelse af borearbejderne, udlægges der en absorberende flydespærring lokalt omkring hvert borehul. Spærringen kan tilpasses i størrelse efter forholdene og fastgøres til arbejdsflåden. Spærringen vil muliggøre tilbageholdelse og opsamling af evt. olieforurening på havoverfladen. Brugte spærringer bortskaffes til godkendt modtager efter endt brug...”

Arbejdet forventes at vare ca. 35 arbejdsdage, og foretages i efteråret og vinteren 2021.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Langelands Museum, Sønderborg Kommune, Slots og Kulturstyrelsen, samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de indkomne bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 29. september 2021 følgende:

” Til Kystdirektoratet,
Referencer:

KDI 21/14332
SFS sag nr. 2021 - 54741

Søfartsstyrelsen har ikke bemærkninger imod udførelse af geotekniske undersøgelser samt miljøboringer ved Himmark Strand, Sønderborg Kommune

Ved en tilladelse til undersøgelserne kannedenstående retningslinjer følges af hensyn til sejladsen i området:

I god tid ca. 3-4 uger før arbejdet med undersøgelserne påbegyndes indsendes til Efterretninger for Søfarende - efs@dma.dk :

- Oplysning om tidspunkt for arbejdets påbegyndelse og forventet tidspunkt for afslutning
- Kortfattet beskrivelse af hvorledes arbejdet udføres samt koordinater for hvor boringerne finder sted
- Oplysninger om evt. oprettelse af midlertidig arbejdsområde herunder afmærkning af dette. Skal godkendes af Søfartsstyrelsen på forhånd.
- Oplysninger om anvendt materiel med angivelse af evt. skibsnavne
- Kontaktoplysning til involverede fartøjer og til den der leder arbejdet på stedet

Umiddelbart efter boringerne er afsluttet indsendes meddelelse herom til efs@dma.dk.

Søfartsstyrelsen henviser til bekendtgørelse 1351 af 5. december 2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande. Bekendtgørelse og vurderingsskema for sejladssikkerhed er vedhæftet. Vurderingsskemaet kan benyttes til indsendelse af oplysninger til Efterretninger for Søfarende.”.

Fiskeristyrelsen skrev den 29. september 2021 følgende:

”Fiskeristyrelsen i Kolding har ingen bemærkninger til udførelse af geotekniske undersøgelser samt miljøboringer ved Himmark Strand, Sønderborg Kommune.”.

Moesgaard Museum skrev den 14. september 2021 bl.a. følgende til ansøger:

” Vi vil ikke anmode SLKS om at de stiller vilkår om en arkæologisk forundersøgelse forud for borerne ved Himmark Strand. Vi mener at indgrebet er så begrænset at der ikke er nogen nævneværdig risiko for borerne vil ødelægge kulturhistoriske objekter lag etc. i området.”.

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
 - Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet,

medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Lotte Beck Olsen

Lotte Beck Olsen

lbo@kyst.dk

Kopi: Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Langelands Museum, Sønderborg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.